

Demiryolu ile eşya nakliyatına mütaallik Milletlerarası Mukavele- ye ek olarak Berne'de akdedilen mukavelelerin onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma komisyonları raporları (1/178)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1957, 6 - 1450

25 . IV . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Demiryolu ile eşya nakliyatına mütaallik 1933 tarihli Milletlerarası mukaveleye ek olarak 13 Ma-
yıs 1950 tarihinde Berne'de akdedilen Mukavelelerin onanması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazır-
lanan ve Bakanlar Kurulunca 11 . IV . 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan
kanun tasarısının gerekçe ve ilişkiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Demiryolu ile Milletlerarası eşya nakliyatını tanzim etmek maksadıyla ilk defa olarak 1890
tarihinde muhtelif Avrupa devletlerinin iştirak ettiği bir konferansı mütaakıp Bern'de bir Anlaş-
ma akdedilmişti.

Bu anlaşmada demiryolu ile yapılan eşya nakliyatının, her memleketin kanun ve kanun ve nizamla-
rından müstakil olarak, tâbi olacağı müsterek bir hukuki rejim tesbit edilmişti.

Anlaşmada bilhassa, nakil mukavelesine ait esaslar, demiryolunun müsterek mesuliyetine
mütedair olmak üzere o zamana kadar demiryolu ile (Usagers) ler arasında devamlı ihtilâfları
mucip olan mevzular halledilmiş ve Milletlerarası demiryolu eşya nakliyatının inkişafı temin edil-
miştir.

Bu anlaşmanın hayatiyetini ve ihtiyaçlara devamlı olarak intibakını sağlamak üzere her beş
sene sonunda revizyona tâbi tutulması da anlaşmaya ithal edilen bir hükümle tahtı temine alınmıştı.

Bu hükme istinaden Berne Mukavelesi 1895, 1898, 1906 tarihlerinde tekrar gözden geçirilmiş
ve birinci Dünya Harbine kadar muvaffakiyetle tatbik edilmiştir. Birinci Dünya Harbi sonunda
Avrupa'nın siyasi veçhesinde esâsî değişiklikler vukuagelmış bilhassa âkîd devletlerden bir kısmı
ortadan kalkmış bâzi âkîd devletler mukaveleden çekilmiş buna mukabil yeni birçok devletler
teşekkül etmişti.

Esasen harbi mütaakıp akdedilen sulh konferanslarıyla Avrupa'nın siyasi bünyesi tâyin edilirken de-
miryolu ile Milletlerarası eşya nakliyatı gibi Avrupa memleketleri arasında ticarî mübadelelere vasıta
olan bu nakliyata ait mukavelelerin de gözden geçirilmesi zarureti hâsıl olmuştu.

Bu maksatla yine Berne'de toplanan Avrupa devletleri mümessilleri 23 Ekim 1924 tarihinde
yeni bir (demiryolu ile eşya nakliyatına mütaallik Milletlerarası mukavele) yani (CIM) ' i kabul et-
mişlerdir.

1928 tarihinde yürürlüğe giren bu mukavele, ihtiva ettiği hükümlere uygun olarak 1933 tari-

hinde Roma'da toplanmış olan sonuncu Revizyon Konferansında tekrar gözden geçirilmiş ve halen yürürlükte bulunan (Demiryolu ile Eşya Nakliyatına mütaallik Milletlerarası Mukavele (CIM) kabul edilmiştir. Bu mukavele Âkid Devletler tarafından tasdiki mütaakıp 1938 yılında yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

1890 ve 1924 tarihli Konferanslarda Devletimiz temsil edilmemiş ve 1924 tarihli Mukaveleye sonradan iltihak etmiş bulunmaktayız. Bu mukavele 1673 sayılı Kanunla kabul ve tasdik edilmiştir.

1933 tarihli Revizyon Konferansında Devletimiz temsil edilmiş ve bu mukaveleye âkid Devlet olarak iştirak etmiş bulunmaktayız. 1933 tarihli mukavele 2641 sayılı Kanunla kabul ve tasdik edildiğinden halen memleketimizde de yürürlükte dir.

1938 tarihinde yürürlüğe giren CIM mukavelesinin 1943 yılında yeniden gözden geçirilmesi icabettiği halde adı geçen yılın İkinci Dünya Harbinin en buhranlı bir devresine tesadüf etmesi ve Âkid Devletlerden bir çoğunun birbirleriyle harb halinde bulunması dolayısıyla bir konferansın toplanması mümkün olmamış ve revizyon harbin sonuna tâlik edilmiştir.

Harbi mütaakıp 1947 yılından itibaren hazırlıklara başlanılmış ve 1950 yılında bir ihzari konferansın, 1951 yılında da asıl revizyon konferansının toplanması kararlaştırılmıştır.

Âkid Devletler tarafından ihzari konferansa sunulmak üzere teklifler yapıldığı bir zamanda, İtalya ile İsviçre Hükümetleri, aşağıda arz edilen hususların süratle tetkiki maksadiyle fevkalâde bir revizyon konferansı toplanması hususunda İsviçre Hükümetine müracaatta bulunmuşlar ve bu müracaat Âkid Devletler tarafından da kabul edildiği için adı geçen fevkalâde revizyon konferansı 8 ilâ 13 Mayıs 1950 yılında Bern'de toplanmış ve 13 Mayıs 1950 tarihinde metni ilişik bulunan ek mukaveleyi kabul etmiştir.

II.

1933 tarihli CIM mukavelesinin 8 zeyli mevcuttur. Bu zeyillerden VII ncisi «eşhasa ait vagonlarla nakliyata mütaallik nizamname» yi teşkil etmektedir.

Bu nizamname, eşhasa ait vagonlarla yapılacak nakliyatta, demiryolu ile vagon sahibi ve vagonun göndericisi arasındaki hukuki münasebetleri tanzim etmekte ve bu nevi vagonların kullanma hakkına, nakil şartlarına ve demiryolunun mesuliyetine mütaallik esasları ihtiva etmektedir.

Vagon imalindeki teknik ilerlemeler, hususi vagonların kullanılmasında görülen geniş ölçüdeki inkişaf, bu nizamnamenin sık sık gözden geçirilmesini ve ihtiyaçlara uygun bir hale getirilmesini icabettirmektedir.

Halbuki bu nizamname asıl mukavelenin bir zeyli olduğuna göre, burada yapılaack tadilât ancak asıl mukavelenin tadilinde takip edilmesi lâzımgelen usule tâbidir. Normal zamanlarda mukavelenin tadili ancak beş senede bir kâbil olmakta ve bu tadilâtın da yürürlüğe girebilmesi için tasdik formalitelerine intizaren uzunca bir müddetin geçmesi lâzımgelmektedir. Mevzuubahis nizamname yukarıda mâruz sebeplerle uzun bir zaman aynen idame, edilemeyeceği için, bunun daha süratle ve ihtiyaç hissedilmedikçe tadili için ayrı bir usulün ihdası icabetmektedir.

Böyle bir usul esasen CIM mukavelesinde mevcuttur. Adı geçen mukavelenin 1 nei zeyli, nakilleri kayıt ve şartlara bağlı maddelere mütaallik esasları ihtiva etmekte ve hususi bir itinayı icap eden bu nevi maddelerin tahmil, tahliye, nakil ve ambalâj şartlarını tesbit etmektedir.

CIM mukavelesinin yazıları, bu mevaddın tâbi olduğu şeraitin sık sık tâdili icabettiğini mütalâa ederek, ayrı bir usul ihdas etmek suretiyle bu zeylin kolaylıkla değiştirilmesini sağlamışlardır.

Bu maksatla mukaveleye ilâve edilen VI nei bir zeyille (Eksperler Komisyonu) kurulmuştur. Bu komisyon I nei zeyilde yapılması icabeden tadilâtı müzakere ve tesbit etmekte ve mukavelenin 60 nei maddesinin 3 neü paragrafında da teyit edildiği üzere mezkûr tadilât muayyen formalitelerin hitamında yürürlüğe girmektedir. Eşhasa ait vagon nakliyatına mütaallik nizamnamenin de kolaylıkla tadili cihetine gidilebilmesi için bu usulden faydalanılmıştır.

Fevkalâde revizyon konferansı, müzakereleri mütaakıp adı geçen nizamnameyi tesbit ve icabında tâdil etmek üzere, bir eksperler komisyonu teşkiline karar vermiş ve komisyonun çalışma

tarzı ile teşkilâtını tâyin etmiştir. Nizamnamede yapılması icabeden tâdilât, bu komisyonca tesbit edilerek muayyen müddetlerin hitamında yürürlüğe girebilecektir.

III.

Demiryolu ile milletlerarası eşya nakliyatında bilhassa parça nakliyatında, hususi tipte bâzı ambalâjlar (Kontener) kullanılmaktadır.

Kontenerler, bilhassa, haiz oldukları hususi tertibat vasıtasıyla tahmil ve tahliyede, aktarmada ve eşyayı göndericinin ikametgâh veya ticarethanesinden alarak alıcının ikametgâh veya ticarethanesine tesliminde el emeği ve zamandan tasarruf sağlamak suretiyle demiryoluna faydalı olmaktadır.

Milletlerarası nakliyatta, kontenerlere mütaallik teknik şartlar, Demiryolları İdareleri arasında yapılan anlaşmalarla tesbit edilmiştir. Fakat bu nakliyatın tâbi olacağı müsterek hukuki rejimin tâyini için milletlerarası bir mukaveleye ihtiyaç vardır. Halen mer'î bulunan CIM mukavelesinin 61 nci maddesinin 3 ncü fıkrası bu nevi nakliyata ait şartların tesbiti hususunu âkid devletler arasında akdedilecek hususi anlaşmalara bırakmaktadır.

Mayıs 1950 tarihinde toplanmış olan fevkalâde revizyon konferansı kontener nakliyatı için milletlerarası bir statü hazırlanması lüzumunu kabul etmiş ve bu statüyü hazırlamak, aynı zamanda da icabettikçe tadil etmek salâhiyetini haiz ayrı bir (Eksperler Komisyonu) ihdasını kararlaştırmıştır.

Mevzuubahis statü mukavelenin IX ncü zeylini teşkil edecektir. Bu komisyonun çalışma tarzı ile teşkilâtı, eşhase ait vagonlarla nakliyata dair olan nizamname için kurulmuş bulunan komisyonun teşkilâtına müşabihdir. Her iki eksperler komisyonlarının statüleri bugünkü mukaveleye X ncü zeyil olarak ilâve edilecektir.

Bu komisyonların kuruluşlarını ifade ve teyit etmek üzere asıl mukavelenin 60 ncü maddesine yeni iki paragraf ilâve edilmekte ve kontener nakliyatına yeni IX ncü zeylin tatbik edileceği hususunda 61 ncü maddenin 3 ncü paragrafının 5° rakamını teşkil eden ve kontener nakliyatının hususi anlaşmalarla tanzim edilmesine salâhiyet veren fıkra tayedilmektedir.

Bundan başka, Cim mukavelesinin VI ncü zeylini teşkil eden ve «eksperler komisyonuna mütaallik nizamname» unvanını taşıyan nizamnamenin başlığı, yeni kurulan eksperler komisyonlarına dair olan nizamnameden tefrik edebilmek üzere, «I ncü lâhika eksperler komisyonuna mütaallik nizamname» olarak değiştirilmiştir.

IV.

Yukarda da arzedildiği veçhile fevkalâde revizyon konferansı neticesinde Cim mukavelesinde yapılmış olan tadilât münhasıran usule mütaallik bulunmaktadır. Bu tadilâtın, ehemmiyet ve müstaceliyeti dolayısıyla, önümüzdeki yıl toplanacak olan asıl revizyon konferansından evvel karara bağlanmasında İtalya ve İsviçre Hükümetlerinin müracaatı âmil olmuştur.

Cim mukavelesinde yapılan bu tadilâtın memleketimizde de yürürlüğe girebilmesini temin için 2641 ve 1673 sayılı Kanuna ek olarak hazırlanmış olan kanun tasarısı birlikte sunulmuştur.

Demiryolu ile milletlerarası nakliyat merkezî ofisi, bu ek mukavelenin bütün âkid devletler tarafından 1950 yılı sonlarında tasdik edileceğini ve bu itibarla 1951 yılında mezkûr ek mukavele- nin yürürlüğe girebileceğini tahmin etmekte ve tasdik formalitelerinin bir an evvel ikmalî hususunu âkid devletler hükümetlerinden rica etmektedir.

V.

Hazırlanmış olan ek kanun tasarısında 2 madde olarak, kanunun yürürlük tarihinin Bakanlar Kurulu tarafından tesbit olunacağına dair bir hüküm mevcuttur. Revizyon konferanslarında kabul edilen mukavelelerin yürürlüğe girebilmeleri için, bunların âkid devletler tarafından tasdik edil-

meleri icap etmekte ve tasdik formalitelerinin ikmalî için umumiyetle uzunca bir zamanın geçmesi lâzımgelmektedir.

Tasdiknamelerin İsviçre Hükümetine tevdiini mütakıf yürürlük tarihi ayrıca tâyin olunmakta ve bu da diplomatik bir konferans mevzuu olmaktadır.

Teklif olunan kanun, neşir tarihinden itibaren muteber olmak üzere kabul edildiği takdirde, henüz âkîd devletler tarafından yürürlük tarihi tesbit olunmadan memleketimizde yürürlüğe girmek mevkiinde olacaktır.

Böyle bir mahzuru önlemek üzere, yürürlük tarihinin tesbiti Hükümete bırakılmış bulunmaktadır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/178

Karar No. 34

7 . VI . 1951

Yüksek Başkanlığa

Demiryolu ile eşya nakliyatına mütaallik Milletlerarası Mukaveleye ek olarak Berne'de akdedilen Mukavelenin onanması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 11 . IV . 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkileri Yüksek Başkanlıklarından komisyonumuza havale buyurulmakla, Dışişleri Bakanlığı temsilcisinin huzurıyla görüşüldü.

Bakanlık temsilcisinin izahatını dinliyen komisyonumuz, yaptığı görüşmeler sonunda kanun tasarısının millî menfaatlerimize uygun

olduğu neticesine varmış, tasarımı aynen ve oybirliğiyle kabul etmiştir.

Havalesi gereğince Ulaştırma Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Ko.	Bu rapor	
Başkanı	Sözcüsü	Kâtip
İzmir	Denizli	Denizli
V. Mentek	A. Çobanoğlu	A. Çobanoğlu
İzmir	İzmir	Kütahya
A. Başman	Dr. C. Tunca	A. Gündüz
Manisa		Seyhan
H. S. Tanrıöver		R. O. Arık

Ulaştırma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ulaştırma Komisyonu

Esas No. 1/178

Karar No. 18

30 . VII . 1951

Yüksek Başkanlığa

Demiryolu ile eşya nakliyatına mütaallik Milletlerarası mukaveleye ek olarak 13 Mayıs 1950 tarihinde Bern'de akdedilen mukavelenin onanması hakkında Bakanlar Kurulunca 11 . IV . 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı Komisyonumuzca tet-

kik edilmiştir.

Dışişleri Komisyonunun vardığı neticeye uygun olarak işbu mukavelenin Milletlerarası eşya nakliyatını tanzim etmek maksadiyle ve müşterek hukuki bir rejim vaz'etmek düşüncesiyle 22 milletin katıldığı ve zaman zaman revizyona

tâbi tutulan bir mukavele olması ve beynelmilel birtakım ihtilâfları halleder mahiyette bulunması ve nihayet 1673 ve 2641 sayılı Kanunlarla Hükümetimizin evvelece münakit mukavelelere iştirak etmiş olması mezkûr 13 Mayıs 1950 tarihinde Bern'de fevkalâde olarak toplanan revizyon konferansının hazırlamış olduğu ve yalnız usule mütaallik olan işbu mukavelenin onanması ve bu hususta Hükümete yetki verilmesinde komisyonumuz bir mahzur görmemiş ve Hükümetin teklif etmiş olduğu kanun tasarısını aynen oy birliğiyle kabul etmiştir.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ulaştırma Komisyonu Başkanı Sözcü
Samsun Konya
N. Berkman H. Ölçmen
İmzada bulunamadı

Kâtip
Amasya
C. Topçu
Bolu
Vahit Yöntem
İmzada bulunamadı
Giresun
Hamdi Bozbağ

Malatya
Lâtîfi Sayman
İmzada bulunamadı
Sivas
İbrahim Duygun

Diyarbakır
D. Kâmil Tayşi

Bilecik
K. M. Kurkut
Çoruh
Mecit Bumin

İstanbul
F. N. Çamlıbel
İmzada bulunamadı
Muğla
Yavuz Başar

Tokad
Fevzi Çubuk
İmzada bulunamadı
Tunceli
H. R. Kulu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Demiryolu ile eşya nakliyatına mütaallik 1933 tarihli Milletlerarası Mukaveleye ek olarak 13 Mayıs 1950 tarihinde Berne'de akdedilen Mukavelenin onanması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1673 ve 2641 sayılı kanunlarla kabul edilmiş bulunan (Demiryolu ile eşya nakliyatına mütaallik Milletlerarası Mukavele) ye ek olarak 13 Mayıs 1950 tarihinde Berne'de akdedilen mukavele onanmıştır.

MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlük tarihi Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Ulaştırma Bakanı yürütür.

Başbakan Devlet Bakanı
A. Menderes Başbakan Yardımcısı
Devlet Bakanı S. Ağaoğlu
Adalet Bakanı R. Nasuhioğlu

Millî Savunma Bakanı
H. Köymen

Dışişleri Bakanı
F. Köprülü

Millî Eğitim Bakanı
T. İleri

İko. ve Ticaret Bakanı
Muhlis Ete

G. ve Tekel Bakanı
R. S. Burçak

Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

İşletmeler Bakanı
Hakkı Gedik

İçişleri Bakanı
H. Özyörük

Maliye Bakanı
H. Polatkan

Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinioğlu

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. E. H. Üstündağ

Tarım Bakanı
N. Ökmen

Çalışma Bakanı
N. Özsan

DEMİRYOLU İLE EŞYA NAKLİYATINA MÜTAALLİK VE 23 KASIM 1933 TARİHLİ MİL-
LETLERARASI MUKAVELEYE EK OLARAK 13 MAYIS 1950 DE BERNE'DE AKDEDİLEN
MUKAVELE

Avusturya, Belçika, Danimarka, Fransa, Yunanistan, Macaristan, İtalya, Liçensteyin, Lük-
semburg, Norveç, Holânda, İsveç, İsviçre, Çekoslovakya, Türkiye ve Yugoslavya,

Eşhasa ait vagonlarla nakliyata mütaallik milletlerarası nizamnamenin - RIP - süratle gözden
geçirilmesi lâzımgeldiğini, (CIM'in VII. Zeyli)

Kontenerlerle yapılan milletlerarası münakalâta vâkı geniş ölçüdeki inkişafın, bu münakalâta
kolaylaştırmaya mahsus ve bu nakliyatın hukuki rejimini, icabında Kontenerlerin memleketler
arasında seyri için lüzumlu teknik şerati CIM çerçevesi dâhilinde evleviyetle tesbit edecek mil-
letlerarası bir nizamname tertibine müsait bulunduğunu,

Mülâhaza ederek, 8 ilâ 13 Mayıs 1950 de Berne'de toplanmış olan fevkalâde Revizyon konfe-
ransının müzakerelerini mütaakıp 13 Mayıs 1950 tarihinde bir ek mukavele akdini kararlaştırmış-
lardır.

Yukarda mezkûr Âkid Devletlerin delegasyonları aşağıdaki kararları vermişlerdir :

I

1° CIM'in 60 ncı maddesi aşağıdaki şekilde tamamlanmıştır :

§ 4. Eşhasa ait vagonlarla nakliyata mütaallik nizamnameyi (VII. zeyil) ihtiyaçlara intibak et-
tirmek maksadiyle bir Eksperler Komisyonu kurulmuş ve bu komisyonun teşkilâtı ile işleyişi işbu
mukavenenin X. neu zeylini teşkil eden bir nizamnamede gösterilmiştir.

Bu komisyonun kararları, iştirak eden Devletler hükümetlerine Merkezî Ofis vasıtasıyla hemen
tebliğ olunur. Bu kararlar, tebliğ tarihinden itibaren hesap edilmek üzere üç ay zarfında Âkid
Devletler hükümetlerinin en az üçte biri tarafından itiraz dermeyan edilmiş olmadıkça, kabul
edilmiş sayılırlar.

Kararlar, kabulleri Merkezî Ofis tarafından âkid Devletler hükümetlerinin ıttılama arz edildiği ayı
takip eden üçüncü ayın birinci günü yürürlüğe girerler.

Merkezî Ofis kararları tebliğ ederken bu günü bildirir.

S. 5. Kontener nakliyatına müteallik Milletlerarası nizamnameyi ihzar ve ihtiyaçlara intibak
ettirmek maksadiyle (IX. Zeyil) bir eksperler komisyonu kurulmuş ve bu komisyonun teşkilâtı
ve işlemesi işbu mukavenenin X. uncu zeylini teşkil eden bir nizamnamede gösterilmiştir. Bu ko-
misyonun kararları, iştirak eden Devletler hükümetlerine Merkezî Ofis vasıtasıyla hemen tebliğ
olunur. Bu kararlar, tebliğ tarihinden itibaren hesap edilmek üzere üç ay zarfında âkid devlet-
ler hükümetlerinin en az üçte biri tarafından itiraz dermeyan edilmiş olmadıkça, kabul edilmiş
sayılırlar. Kararlar, kabulleri Merkezî Ofis tarafından âkid devletler hükümetlerinin ıttılama ar-
zedildiği ayı takip eden üçüncü ayın birinci günü yürürlüğe girerler. Merkezî Ofis kararları tebliğ
ederken bu günü bildirir.

2° CIM Mukavelesine:

- a) Eşhasa ait vagonlarla nakliyata mahsus eksperler komisyonuna,
  - b) Kontenerlere mahsus eksperler komisyonuna,
- mütaallik nizamnameyi ihtiva eden X. uncu bir zeyil ilâve edilmiştir.

X. Zeyil

(Madde 60)

VII nci ve IX ncu zeyillere mahsus eksperleri komisyonları hakkındaki nizamname

Madde — 1.

Bütün âkîd devletler, eksperler komisyonlarının çalışmalarına iştirak edebilirler; bir devlet kendisini diğeri bir devlet vasıtasıyla temsil ettirebilir; bununla beraber bir devlet ikiden ziyade Devleti temsil edemez.

Âkîd devletler hükümetleri VII ve IX ncu zeyillere mütaallik teklif ve temennilerini, esbabı mucibeli olarak, Demiryolu Nakliyat Merkezi Ofisine bildirirler; Ofis bunları derhal diğeri âkîd devletlerinin ıttılâna arz eder. İhtiyaç hissedildikçe veya âkîd devletlerden üçte birinin talebi üzerine Merkezî Ofis komisyonları toplantıya çağırır. Bütün âkîd devletler iki ay evvel komisyon celselerinden haberdar edilir. İhbarda, gündemdeki meseleler katiyetle gösterilmelidir.

Madde — 3.

Âkîd devletlerin üçte biri temsil edildiği zaman komisyonlar muteber olarak teşekkül etmiş sayılır.

Madde — 4.

Komisyonlar her içtima devresi için bir başkan ve bir de başkanvekili seçerler.

Madde — 5.

Komisyon kararları temsil edilen devletlerin ekseriyeti ârasiyle alınır. Musavat halinde teklif reddedilmiş sayılır.

Madde — 6.

Her devlet kendi temsilcilerinin masraflarını deruhte eder.

Madde — 7.

Merkezî ofis sekreterlik servisini ve komisyonların muhaberatını deruhte eder.

Madde — 8.

Merkezî ofisin müdürü veya, bulunmadığı zaman, müdür vekili istişari reyyle içtimalarda hazır bulunur.

Madde — 9.

Merkezî Ofis, Âkîd Devletlerle mutabık olarak ve istişari reyyle:

- a) Âkîd olmıyan devletlerin,
- b) Mütakabiliyet şartıyla, nakliyat mevzuunda sahibi salâhiyet bulunan hükümetlerarası beynelmilel teşkilâtın,
- c) Mütakabiliyet şartı ile, nakliyat ile iştigal eden ve hükümetler arası olmıyan beynelmilel teşkilâtın mümessillerini, komisyon içtimalarında hazır bulunmaya dâvet eder.

II

Bugünkü VI nci zeylin başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :
«Birinci Zeyil Eksperler Komisyonuna mütaallik Nizamname».

III

Yukarda 1. Fas'ın 1° numaralı bendindeki hükümlere tevfikân teşkil edilen eksperler komisyonu tarafından kontener nakliyatına mütaallik olarak izhar edilecek olan Milletlerarası nizamname yürürlüğe girdiği anda, CIM mukavelesinin 61 nci maddesinde aşağıdaki tadilat yapılacaktır.

1. Bu madde aşağıdaki şekilde tamamlanmıştır.:
- «Ş 3. Kontener nakliyatı için IX ncu zeylin hükümleri tatbik edilir.
2. 3 ve 4 nü paragrafların numaraları 4 ve 5 olur.
3. 3 nü paragrafın 5° nci rakkamı tayedilmiştir.
4. Bugünkü 3. paragrafın 6° nci rakkamı 5° rakkam olur.

IV.

İşbu mukavele, 23 Kasım 1933 tarihli CIM Mukavelesiyle aynı kıymet ve müddeti haiz olacaktır. Ek mukavele 31 Ağustos 1950 tarihine kadar CIM Mukavelesine iştirak eden devletlerin imzalarına ve bu tarihten sonra da iltihaklarına açık bulunmaktadır.

İşbu ek mukavele, tasdike sunulacak ve yürürlüğe vazı hususunda filî imkân mevcut olduğunu müşahede eden İsviçre Hükümetince ilgili hükümetlere tasdiknamelerin tevdi edilmiş olduğuna dair tebligat yapıldığı ayı takip eden ikinci ayın birinci günü, bunu tasdik etmiş olan devletler arasında yürürlüğe girecektir.

İsviçre Federal Hükümeti, mukaveleye iltihakları ve tasdiknameleri derlemeyi ve tebliğ etmeyi deruhte edecektir.

Yukardaki hususâtı teyiden, işbu mukavele, usulüne uygun ve muntazam bulunan salâhiyetleri haiz ve aşağıda yazılı murahhaslar tarafından imzalanmıştır.

Bin dokuz yüz elli senesi Mayıs ayının on üçüncü günü, Berne'de bir nüsha olarak tanzim edilen işbu mukavele, İsviçre Konfederasyonu arşivlerine ve aslına uygun birer sureti de taraflardan her birine tevdi edilecektir.

Avusturya adına	Yunanistan adına	Polonya adına
Belçika »	Macaristan »	Portekiz »
Bulgaristan »	İtalya »	Romanya »
Danimarka »	Liçenstayin »	İsveç »
İspanya »	Lüksemburg »	İsviçre »
Finlândiya »	Norveç »	Çekoslavakya »
Fransa »	Holânda »	Türkiye »
		Yugoslavya »